View the original article

ПОЛІТИКА

Росія заманює бангладешців на війну проти України. У бою їх ставлять попереду росіян

Радіо Свобода

15 листопада 2026, 19:00

Двадцятидворічний Разан Хоссейн з Бангладеш, на фото – у російській військовій формі

Дауд Хаттак

Радіо Свобода дізналося, як на війну Росії проти України потрапляють вихідці з Бангладеш. Сім'ї тих, хто потрапив на лінію фронту в Україну та окремі особи в Бангладеш, з якими поспілкувалося Радіо Свобода, заявляють, що спочатку людей набирали на цивільні посади, але згодом відправили до зон бойових дій.

Бангладеш – країна, де п'ята частина з 176 мільйонів жителів живе в бідності, – звикла відправляти своїх працівників за кордон. Наприклад, за оцінками,

близько 5 мільйонів громадян Бангладеш живуть і працюють на Близькому Сході, що робить Бангладеш другим за величиною джерелом трудових мігрантів у регіоні після Індії, а Пакистан посідає третє місце.

Двадцятидворічному Разану Хоссайну пообіцяли роботу на будівництві в Росії. Натомість він зіткнувся з болем і смертю на полі бою у війні РФ проти України.

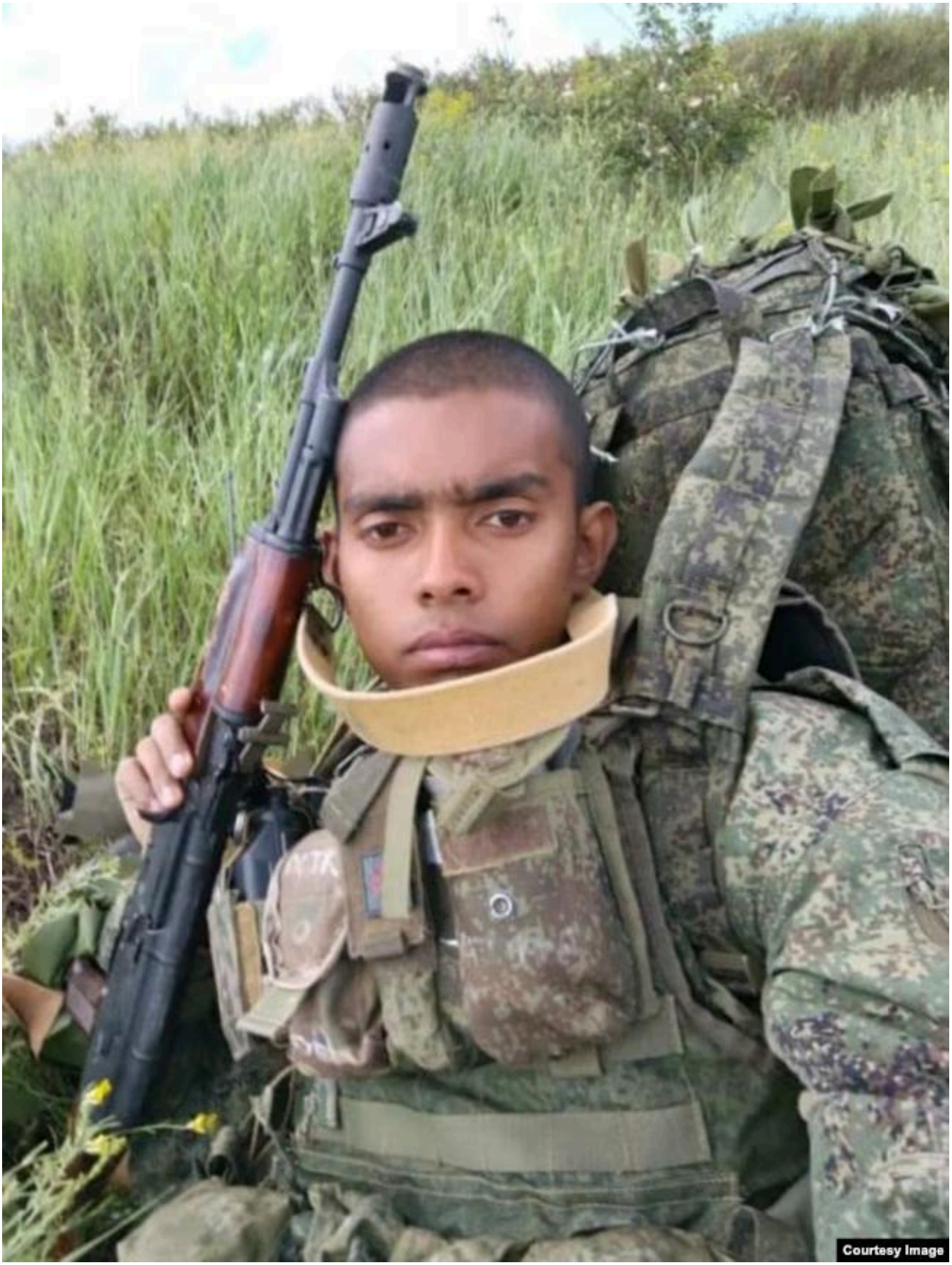
Хоссайн та його родина сподівалися на краще майбутнє, коли 7 травня цей випускник середньої школи разом із 30 співвітчизниками сів на літак у Даці, Бангладеш.

Його батько був хворий, і перспектива заробити хорошу зарплату, яку обіцяли вербувальники, спонукала його покинути рідну країну.

Ці надії розвіялися за лічені дні.

Замість того, щоб приєднатися до будівельної бригади, Хоссайн опинився у російському військовому таборі на передовій, де йому видали автоматичну гвинтівку та великий запас боєприпасів.

Тоді йому та кільком його співвітчизникам було наказано – практично без підготовки – йти попереду російських підрозділів, які наступали до лінії фронту.

Разан Хоссайн у російській військовій формі

Хоссайн – один із небагатьох бангладешців, яким вдалося повернутися додому з війни, переживши важкі поранення ніг, через які він тепер змушений ходити на милицях.

«Двадцять моїх співвітчизників загинули під час ударів безпілотників прямо на моїх очах», – розповів Разан в інтерв'ю Радіо Свобода, підтвердивши нещодавні повідомлення про те, що багатьох громадян Бангладеш відправили на передову – що іноді закінчувалося для них смертю – у ході російської війни проти України.

Замість хоча б якоїсь фінансової безпеки, «все втрачено», – швидко додає він.

Історія Разана також підтверджує звинувачення з боку Організації Об'єднаних Націй та багатьох правозахисних організацій, які звинувачують Кремль у тому, що він заманює іноземних громадян до Росії обіцянками роботи, аби потім використовувати їх як «гарматне м'ясо» на передовій війни, до якої вони не прагнули долучитися.

За оцінками розвідувальних джерел та спостерігачів за ходом війни, Росія зазнає труднощів із поповненням своїх військ на тлі тривожних втрат, які, за різними оцінками, становлять понад 1,5 мільйона осіб з моменту початку повномасштабного вторгнення у лютому 2022 року.

Звіт ООН

У звіті ООН, опублікованому минулого місяця, Росію навіть звинуватили у вербуванні іноземних громадян щонайменше з 29 країн, у деяких випадках шляхом «обману», а також шляхом «торгівлі людьми» та інших порушень прав людини.

«Комісія [ООН з прав людини] на даний момент виявила докази того, що громадяни 29 країн з різних континентів були завербовані до лав російських збройних сил у співпраці з агентами, які діють по всьому світу», – йдеться у звіті.

«Жертви, усі чоловіки, були призвані до лав російських збройних сил шляхом обману та шахрайства. Їх заманили до Російської Федерації агенти, які скористалися їхньою вразливістю та спокусили їх прийняти фальшиві пропозиції щодо цивільної роботи, які здавалися прибутковими, справжніми та надійними».

Російська влада послідовно заперечує будь-які звинувачення у введенні в оману або незаконному вербуванні іноземних громадян. Вона стверджує, що всі іноземці, які воюють у складі її збройних сил, роблять це виключно добровільно на підставі офіційних військових контрактів.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:
«Вони ж там мруть як мухи». Як у Росії вербують на війну проти України – і хто на цьому заробляє

Вакансія у будівельній галузі

Хоссайн, який родом із району Дженайда на південному заході Бангладеш, розповідає, що його історія почалася тоді, коли **рекрутингова агенція Jabale Noor** запропонувала йому роботу в Росії.

З огляду на скрутне фінансове становище своєї родини, він каже, що не вагався ні хвилини, приймаючи цю пропозицію. Його родина продала землю, щоб покрити витрати на візу та подорож – близько 1 мільйона бангладеських так (приблизно 8 000 доларів).

Він каже, що агентство з працевлаштування запропонувало йому, а також ще 30 молодим чоловікам, 75 000 рублів (приблизно 930 доларів) на місяць за роботу на будівництві.

За його словами, вони прилетіли до Москви 7 травня і їх одразу ж відправили до зони бойових дій, що розташована за сотні кілометрів звідти.

За словами Хоссайна, там групу з 30 громадян Бангладеш розділили на три групи, кожну з яких відправили в різному напрямку разом із різними російськими військовими підрозділами.

«Мене найняли на роботу помічником електрика, і я мав усі необхідні для цієї роботи юридичні документи. Але мене змусили воювати», – сказав він.

14 червня Разан отримав поранення під час удару безпілотника. Командир його підрозділу відмовився доправити його до лікарні для надання допомоги при серйозних пораненнях і надав лише мінімальну першу допомогу.

«Мене позбавляли їжі та били, коли я просив про належне лікування... У мене були опіки нижньої частини тіла, і я втратив слух, але вони не звернули на це жодної уваги», – додав Хоссайн, який наприкінці серпня повернувся до Бангладеш після того, як отримав допомогу від співчутливого лікаря та посольства Бангладеш у Москві.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Хочу жити»: Росія завербувала на війну проти України понад 20 тисяч вихідців із Центральної Азії

Іноземці, які воюють на боці Росії

Правозахисні організації стверджують, що Росія ретельно обшукує країни по всьому світу в пошуках молодих чоловіків, яких можна заманити з дому. За їхніми словами, у рамках своєї агітаційної кампанії Москва обіцяє гроші та інші потенційні вигоди.

У травні 2023 року президент Росії Володимир Путін підписав указ, який спрощує процедуру отримання російського громадянства для іноземців, які укладають контракти на проходження військової служби у Збройних силах Росії.

Організація Amnesty International повідомляє, що в період з 2024 по 2026 роки вона провела опитування у двох українських таборах для військовополонених, в результаті яких було виявлено осіб із Бразилії, Колумбії, Куби, Єгипту, Сьєрра-Леоне, Шрі-Ланки, Сомалі та Південної Африки, яких усіх завербували для участі у бойових діях на боці Росії.

«Дослідження Amnesty International демонструє, як Збройні сили Росії поповнюють свої ряди економічно незахищеними іноземними громадянами та використовують їх як «гарматне м'ясо» у військовій агресії проти України», – заявила **Агнес Калламард**, генеральний секретар Amnesty International.

«Спираючись на вже існуючі експлуататорські міграційні маршрути та зловживання щодо мігрантів і біженців у Росії, вербувальники розробили систему примусу, шахрайства та обману, включаючи фальшиві обіцянки щодо цивільної або небойової роботи, з метою вербування іноземців до лав збройних сил».

«Як тільки жертви підписують документи, часто мовою, якої вони не розуміють, військові командири обмежують їхню свободу пересування, відправляють їх на передову з мінімальною підготовкою та погрожують тим, хто намагається знайти вихід із цієї ситуації», – сказала Калламард.

Деякі сім'ї також відправляють своїх дітей за кордон, щоб скористатися пропозиціями щодо освіти.

Родина Асіфа Файджая Наяна розповіла, що відправила сина до Москви після того, як отримала пропозицію про його вступ до медичного університету в Москві. Але спершу він мав прослужити чотири місяці на війні.

Його мати, **Фірдаус Нігар**, розповіла Радіо Свобода, що термін його служби мав закінчитися 15 жовтня. До цієї дати вони регулярно отримували від нього звістки. З того часу – ніяких новин.

«Його колега зв'язався зі мною, щоб повідомити, що мій син у безпеці, але ми не заспокоїмося, доки не почуємо його голос», – сказала вона, додавши, що інші люди розповідали їй, що її син «хворий і перебуває в лікарні».

Дані Платформи з працевлаштування за кордоном при Бюро з питань трудових ресурсів, зайнятості та професійної підготовки Бангладеш свідчать, що в період з 1 січня 2025 року по 27 жовтня 2026 року загалом 7 449 громадянам Бангладеш було видано дозволи на працевлаштування в Росії.

Спільне розслідування, проведене в березні бангладешськими неурядовими організаціями Fortify Rights та Truth Hounds, свідчить про те, що до лав російських збройних сил було завербовано щонайменше 104 громадян Бангладеш, а щонайменше 34 з них загинули.

Журналіст з Дакки Мохаммад Джаміль Хан повідомив Радіо Свобода, що громадяни Бангладеш, яких наймають через місцеві агентства, зазвичай отримують шестимісячні російські робочі візи.

Він пояснив, що коли термін дії цих віз закінчується, у робітників з'являється два варіанти: підписати новий контракт про вступ до лав російських збройних сил і продовжити візу або покинути країну, зазвичай заробивши менше, ніж витратили на поїздку туди.

Бангладеська неурядова організація BRAC, що базується в Дакці, стверджує, що російська влада відбирає паспорти та телефони в мігрантів із Бангладеш, яких потім примушують підписувати «договори про добровільну службу» перед відправленням на військові об'єкти.

Організація закликала уряд звернути увагу на тисячі громадян Бангладеш, які досі перебувають у Росії, щоб запобігти примусу ще більшої кількості людей до участі у бойових діях.

«Уряд повинен з'ясувати, скільки людей досі там працюють, скільки з них взяли участь у війні та скільки з них досі живі», – заявив у інтерв'ю Радіо Свобода **Шаріфул Ісламм Хасан**, директор міграційної програми організації BRAC.

Радіо Свобода звернулося до МЗС і МВС Бангладеш із запитом щодо кількості громадян Бангладеш, як з легальним, так і з нелегальним статусом, які перебувають у Росії, а також щодо характеру їхньої роботи, однак відповіді не отримало.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:
Путін пообіцяв Гані, що більше не залучатиме її громадян до війни – міністр

Приманка для ворога

Тим часом влада Бангладеш заявляє, що розслідує цю ситуацію, підтверджуючи при цьому, що щонайменше 17 чоловіків, які прибули до Росії на початку травня, загинули в перший же день після відправлення на фронт.

Минулого місяця було затримано двох чоловіків, яких підозрюють у незаконному перевезенні щонайменше 30 громадян Бангладеш до Росії під приводом обіцянок високооплачуваної роботи. Триває розшук ще двох осіб – громадян Киргизстану та Росії, які співпрацювали з рекрутинговими агентствами Jabal-e-Noor, RS International та TS Overseas Limited.

Проти жодного з трьох вербувальників не було висунуто жодних звинувачень.

Тим часом **Мохаммад Асадуззаман**, керівник Спеціального батальйону реагування (SRB) Бангладеш, у жовтні звинуватив російських військових у використанні бангладешців як приманки для виявлення позицій противника.

«Російські війська визначили свої подальші дії після того, як бангладешці стали жертвами атаки [українського] безпілотника», – розповів він журналістам про напад, який, за словами Хоссайна, йому вдалося пережити.

Хоссайн каже, що, хоча його життя було зруйновано – він не може ходити без допомоги та не може працювати через стан здоров'я – йому пощастило повернутися.

Багато родичів загиблих вимагають від російської та бангладеської влади допомогти розшукати й репатріювати тіла їхніх близьких, які досі вважаються зниклими безвісти.

Фіроза Хатун розповіла Радіо Свобода, що її син Ясін поїхав до Росії після того, як у вересні 2024 року його найняли на роботу в одну з компаній.

> **“Його тіло досі перебуває в Росії**
>
> Фіроза Хатун

Через три місяці він повідомив родині, що вирушає на передову.

Хатун розповіла, що розмовляла зі своїм сином 25 березня 2025 року, після чого зв’язок між ними повністю обірвався.

Через тиждень один із колег її сина повідомив, що Ясін загинув. За її словами, подальші розмови з іншими колегами з Бангладеш підтвердили, що він помер 27 березня.

«Його тіло досі перебуває в Росії», – сказала Хатун.

«Наше останнє бажання – поховати тіло мого сина у нашому власному будинку в Бангладеш відповідно до релігійних обрядів... але ми безсилі».

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Агресор втрачає більше, ніж захоплює: як темпи просування армії РФ в Україні впали до мінімуму

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Комісія ООН звинуватила РФ у злочинах проти людяності та торгівлі людьми

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Із м’ясокомбінату – на «м’ясні штурми»: як заробітки у Росії перетворюються на квиток на війну проти України

Політика | Війна | Вибір редакції: світ

© Радіо Свобода, 2026 | Усі права застережено.